

Routekaart Heemstede Regenbooggemeente 2020-2023

Voor u ligt de uitwerking van de Motie Heemstede Regenbooggemeente voor de periode 2020-2023. Er is gekozen voor een Routekaart. De komende jaren wordt, samen met de Regenboogpartners, uitvoering en nadere invulling gegeven aan deze Routekaart.

Aanleiding

Op 31 januari 2019 heeft de raad van de gemeente Heemstede de motie Heemstede Regenbooggemeente aangenomen. Aanleiding is de sociale uitsluiting, pesten en de psychologische problemen die veel vaker voorkomen bij de LHBTI'ersⁱ dan bij niet LHBTI'ers.

Artikel 1 van de Grondwet

In artikel 1 van de Grondwet is vastgelegd dat uitsluiting door discriminatie verboden is. Desondanks voelt en ervaart jaarlijks nog altijd 10%-15% van de bevolking enige vorm van discriminatie, waaronder onze LHBTI'ers. In Heemstede komt dit neer op zo'n 2.700 tot 4.000 inwoners per jaar. Discriminatie leidt niet alleen tot uitsluiting, maar ook tot ongewenste polarisatie in de samenleving, waarmee ook de LHBTI-inwoners getroffen worden.

Pink Panel 2019

Bureau Discriminatiezaken Kennemerland (BDK) heeft in 2019 het Pink Panel onderzoek in Kennemerland uitgevoerd. In totaal hebben 285 (in 2017 waren het 145) LHBTI'ers aan dit onderzoek meegedaan. Hiervan komen 9 deelnemers uit Heemstede. De leeftijdscategorie hiervan is tussen de 40-70 jaar. De respondenten zijn homoseksuele mannen, lesbische vrouwen en met name biseksuele vrouwen (4 van de 9). Geconcludeerd kan worden dat 1 respondent zich niet veilig voelt in de eigen straat en 2 respondenten zich niet veilig voelen in de eigen wijk. 1 respondent heeft aangegeven zelf discriminatie ervaren te hebben in de eigen straat/wijk.

Enkele quotes zijn:

- Vrijwel iedereen kent LBHTI'ers en ik voel me veilig in mijn wijk
- Een factor is dat ik mij sterk en zeker voel in mijn seksuele geaardheid. Wat dat betreft voel ik mij veilig in bijna elke stad
- Kijkgedrag, smoezen, de wetenschap hoe in de gemeenschap in de gemeenschap over LHBTI wordt gedacht.
- Er wonen meerdere allochtone bewoners die niets op hebben met homoseksualiteit.

Ambitie

Als gemeente zetten wij ons, samen met de Regenboogpartners, in om de veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van LHBTI'ers in de Heemstedse samenleving verder te bevorderen. In de komende periode (2020-2023) stellen wij ons ten doel dat:

1. De sociale acceptatie van LHBTI toeneemt onder de gehele Heemstedse bevolking en vooral onder jongeren, ouderen en allochtonen.
2. De aanpak van vooroordelen, discriminatie en geweld tegen LHBTI-inwoners vruchten afwerpt.
3. De LHBTI'ers zich gesteund weten en zich veilig(er) en weerbaar(der) voelen in de eigen (sociale) omgeving: op school, op straat, op het werk, in de zorg en thuis, in de sport en in eigen sociale kringen.

Regenboogpartners

Bij de uitvoering van de Routekaart zijn in ieder geval de volgende partners betrokken:

- Bureau Discriminatiezaken Kennemerland (BDK). Dit bureau werkt aan het stimuleren van een tolerante samenleving en het tegengaan van ongelijke behandeling:
- Het COC-Kennemerland, de vereniging die zich inzet voor LHBTI-emanipatie.
- De Stichting WIJ Heemstede, onze welzijnsinstelling in Heemstede
- Het Regenboog Loket, coaching, advies en ondersteuning bij coming out
- LHBTI-inwoners/ondernemers in Heemstede
- Vrouwenennetwerk
- SportSupport

De 5 pijlers in de regenboogperiode zijn:

Acceptatie

Doel: Meer respect en acceptatie voor de LHBTI-inwoners in de gemeente.

Toelichting: Door het thema bespreekbaar te maken moet duidelijk worden dat de LHBTI-inwoners horen bij een inclusieve samenleving. Dit kan bereikt worden door met elkaar in gesprek te gaan, presentaties en lezingen te houden. Maar ook door de eigen medewerkers van de gemeente voorlichting te geven.

Uitvoering:

- Dit thema leent zich ervoor te combineren met andere (gemeentelijke) activiteiten, zoals de Roze Kunstlijn of 75 jaar Vrijheid.
- Zichtbaarheid in de buitenruimte:
 - Regenboogbank op kruispunt Van Merlenlaan-Raadhuisplein
 - Vlaggen van de regenboogvlag op relevante dagen : Nationale Coming Out Day, Week van Respect, Paarse Vrijdag en Gay Pride Amsterdam.
 - Een regenboogzebrapad behoort tot de mogelijkheden. Dit wordt nog nader onderzocht
 - Het starten van een maandelijkse Roze Borrel (Roze Salon) als burgerinitiatief.

Ouderen/Zorg

Doel: De roze ouderen kunnen zichzelf zijn, de omgeving accepteert en respecteert hen.

Toelichting: Belangrijk hierbij is aandacht voor ontmoeting tussen (roze)ouderen, het kunnen uitwisselen van ervaringen en elkaar daarbij tot steun te zijn. Het vergroten van het sociale netwerk is hierbij een aandachtspunt. Roze ouderen in de zorg ervaren discriminatie en durven niet voor hun geaardheid uit te komen (sommige ouderen gaan de “kast” weer in). Het personeel van zorginstellingen kan (d.m.v. opleiding, lezing) hier een belangrijke rol in vervullen.

Uitvoering:

- Roze Loper (een officieel keurmerk, dat wordt uitgereikt na een traject dat leidt naar sociale acceptatie van seksuele diversiteit in de zorg).
- Bij een Europese aanbesteding Huishoudelijke Hulp voor zover mogelijk meer aandacht vragen voor deze groep (als eis of wens in de aanbestedingsdocumenten opnemen).

Onderwijs

Doel: Je veilig voelen op school!

Toelichting: “Homo” is een veel gebruikt scheldwoord, er wordt gepest en het is vaak moeilijk uit de kast te komen. Voorlichting in het primair en het voorgezet onderwijs is een wettelijk plicht.

Uitvoering:

- Voorlichting op scholen door het COC. Voor een veilige school kan de inzet van de Gender and Sexuality Alliance (GSA) en role models worden benut.
- Via het onderwijs aandacht tijdens Paarse Vrijdag of Coming Out Day.
- Ontmoeting voor LHBTI-jongeren (via het project Jong & Out van het COC).
- Inzet van Peer tot Peer en gebruikmaken van ambassadeurs (mentor)

Sport/Maatschappelijk middenveld

Doel: Het is belangrijk dat zoveel mogelijk inwoners een leven lang plezier kunnen beleven aan sporten en bewegen. Ongehinderd door bijvoorbeeld leeftijd, lichamelijke of geestelijke gezondheid, etnische achtergrond, seksuele geaardheid of sociale positie.

Toelichting: Op de sportverenigingen is het nog te vaak een probleem om ongestoord deel te kunnen nemen aan sport en verenigingsactiviteiten. “Homo” als scheldwoord, grappen in de kleedkamer of kantine voelt niet veilig om jezelf te kunnen zijn. Het is daarom belangrijk om samen met de sportverenigingen in Heemstede aandacht te vragen voor gelijke behandeling in de sport.

Uitvoering:

- Verklaring gelijke behandeling in de sport tekenen met de Heemstedse sportverenigingen (via SportSupport).
- Het geven van goede voorlichting (workshops, lezingen) door het COC bij met name bij de traditionele “mannen” sporten.

Bijzondere doelgroepen

Doel: Het verbeteren van acceptatie van LHBTI bij bijzondere doelgroepen.

Toelichting: Acceptatie van de LHBTI ligt bij deze groepen een stuk moeilijker. Dit komt door de culturele verschillen maar ook door de religieuze achtergrond.

Uitvoering: Allereerst is het nodig het onderwerp bespreekbaar te maken, alvorens acceptatie aan de orde komt. Belangrijk is daarbij gebruik te maken van de (regionale) netwerken van LHBTI'ers en bi-culturele organisaties die betrokken zijn bij het onderwerp en de bijzondere doelgroepen. Denk hierbij aan kerken en synagoge maar ook aan het Platform Statushouders Heemstede.

Uitvoering Routekaart Heemstede

De Regenboogpartners spelen een belangrijke rol bij de uitvoering van deze Routekaart. Minimaal twee keer per jaar vindt overleg plaats met deze partners over de voortgang, de realisatie van de 5 pijlers en de bijpassende activiteiten, maar ook over toekomstige (landelijke) ontwikkelingen.

Samenwerking wordt tevens gezocht met de andere gemeenten in Kennemerland. Waar mogelijk wordt aansluiting gezocht bij andere beleidsterreinen, denk hierbij aan Sport (Lokaal Sportakkoord), Kunst en Cultuur. Maar ook aan activiteiten die door andere partijen (bijv. Regenboogpartners) worden georganiseerd, zoals de Roze Kunstlijn en initiatieven uit de bevolking. Waar mogelijk kan de gemeente een faciliterende rol spelen. Uiteindelijk moet dit leiden tot een inclusieve samenleving waarin iedereen gelijk is.

Evaluatie Routekaart Heemstede

Met de Routekaart wordt een eerste aanzet gegeven naar een inclusieve samenleving in Heemstede. Samen met de Regenboogpartners wordt hier invulling en uitvoering aangegeven. In 2022 wordt de ingezette koers, samen met de Regenboogpartners, geëvalueerd. Het inclusief denken moet uiteindelijk onderdeel uitmaken van het totale gemeentelijke beleid.

Financiële middelen

Om invulling te kunnen geven aan de Routekaart Heemstede is een financiële bijdrage noodzakelijk. Daarom stellen wij voor de komende periode 2020-2023 een structurele subsidie van € 2.500 per jaar hiervoor beschikbaar te stellen. Het budget wordt aangevraagd bij de voorjaarsnota 2020. Met deze financiële impuls en met de inzet van de Regenboogpartners en door de samenwerking met de gemeenten uit de regio verwachten wij dan een goede bijdrage te kunnen leveren aan het bevorderen van het respect voor, als mede acceptatie en emancipatie van de LHBTI'ers in Heemstede. Dit moet uiteindelijk resulteren in een inclusieve samenleving.

¹ LHBTI staat voor Lesbiennes, Homoseksuelen, Biseksuelen, Transgenders en Interseksuelen en andere bijzondere gender-identiteiten.